

ბაზმის ღირსი:

№	წმ. კ.	წმ.	წმ. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 70
9	8	3	3 55
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შებრ.

„მხატვრის“ ბიულეტენი № 227.

„წერა-კითხვის გამავრცელებლის“ არგუმენტების გამოკვეთის მიზნით აქვს დადგენილი, რომ ვისაც მსურს დაიკვიროს ადგილი მოეძებნოს მასწავლებლის ბათუმის ქართულს სკოლაში, უნდა ახივნი მოპირდაპირად გამგეობას 25 აგვისტომდე ამ წლისა. მეორე მასწავლებლების ცნობა: ჯამაგირი თვეში ოთხი თუმანი, სადგომი და მოსამსახურე.

(7-4)

პატივსი პილიპე აქიძის
 8. 0. მიხინიაძის და ძმის ძე, ილარიონისა.

ბიჭულაძე, ქუჩა, სახლი კრავუნის, 79.
 ვაჟი-ყმაღბს მიღებენ დღის 9-3 და საღამოს 4-7 საათამდე.

ფულიანი, 30 ივლისი.

ინგლისის პარლამენტის წევრთა არჩევნების დასრულება, როგორც მოსლოდნელი იყო, უნიონის ტემპად განმარტდა: მომავალი პარლამენტი შესდგება 411 მთავრობის მომხრეთაგან და 259 ოპოზიციის წევრთაგან. მთავრობის მომხრე პარტია შესდგება სხვის ჯგუფისგან: კონსერვატორთაგან—სოციალისტების წინამძღოლობით; ლიბერალ-დისიდენტებისგან—პრეტორი დეპუტატების მეთაურობით და რადიკალთა პარტია წრიდან—ჩემბერლენის წინამძღოლობით. ეს სამი სხვადასხვა პარტია, როგორც ვიცით, შეერთდა მარხ, როდესაც ლიბერალმა, გლადსტონის დარსტონისაგან, ირლანდიისათვის თვით-მმართველობის მინიჭება დაახსენა უმთავრეს მოვალეობად. ეს სამი პარტია შეერთდა გლადსტონისაგან და ირლანდიელბთან საბრძოლველად და საერთო სახელი იწოდება—უნიონისტები—ესე იგი ინგლისის სახელმწიფოს ერთობის დამცველი.

ოპოზიციის შესდგება ოთხის ჯგუფისაგან: ლიბერალები, რომელიც წინამძღოლად ჯერ-ჯერობით რობინსონი არის, პარლამენტში რედმონდის მეთაურობით, ანტიპარლამენტები მკარტის წინამძღოლობით და დამოუკიდებელი მუშათა პარტია. მთავრობის მომხრე პარტიათა შორის უმთავრესი ადგილი უჭირავთ კონსერვატორებს, სოციალისტებს და ოპოზიციის მხრივ-ი უმეტესი რიცხვი ლიბერალების დას. კეპლენის რობინსონის მეთაურობით.

როგორც ზეით მოკვანილ ციფრებიდან სჩანს, უნიონისტებს 152 ხმის უმეტესობა ეყოლებათ მომავლის პარლამენტში, რაც უნდა ჩივიდალს დიდ და სავაგლით გამარჯვებათ.

თუმცა კონსერვატორების გამარჯვება მოსლოდნელი იყო, მაგრამ არაინ ფიქრობდა, რომ მათ ასე მძლავრად გაემარჯვებთ და ასეთვალ-საინოდ დამარცხდებით ის პარტია, რომელსაც გუშინ ეკუთვნოდა ბატონობა ინგლისში.

რომ ინგლისში. რით აიხსნება ამგვარი გამარჯვება? ამის გასაგებათ საჭიროა მოკლედ მივხვიდეთ ლიბერალ პარტიის და მათის მთავრობის მოღვაწეობა უკანასკნელ წლებში.

ლიბერალთა პარტიამ გლადსტონის სამინისტროთი დიპლომატიის მართვა 1892 წელს. თვისი პარტიამ სამინისტრომ განმარტა მარხის „ნიუტონის სიტუაში“. პარტიამ, მაშინ პირველი ადგილი ეჭრა ჰინჩოულს, რომელიც განზრახული იყო ირლანდიისთვის სრული თვით-მმართველობის მინიჭება. გარდა ამისა მთავრობამ აღუთქვა ქვეყნის უფროს სხვა რეფორმის მოხდენა, მაგალითად: ადგილობრივი თვით-მმართველობის გაფორმება, საარჩევნო წესრიგის გაუმჯობესება, ვალის მისი კეპლენის განცალკევება, მუშათა შესახებ კანონ-მდებლობის გაძლიერება და სხვა. პარტიამ გრცელი და პროგრესული იყო და ქვეყანა იმდენი შესცქეროდა, რადიკალურ მოხელეს, რომელიც საკვირველი ენერჯითი შეუდგა საქმეს. ზოგიერთი დაპირებული რეფორმა კიდევაც განხორციელებული იქნა მაღუ, მაგრამ უმთავრესად ოქმან-მედიკალის პარტიების ცნობა დარი დადგა. ჯერ იყო და კონსერვატორთა პარტია სოციალისტების და ბაღდატის წინამძღოლობით შედგარად წინააღმდეგა სამინისტროს და შემდეგ ამის მიემატა ლორდთა პარლამენტის ოპოზიციაც. ლორდთა პარლამენტმა უარ-ჰყო ყველა ილარის შესანიშნავი პროექტი გადასტანის სამინისტროსა და დანარჩენი დადამხინჯა თვისი დამტკიცება და ცვლილებით. ირლისის ლიბერალური საზოგადოება და ირლანდიის ხალხი უმეტესად დააღიმა იმ გარემოებათ, რომ დიდის ხნის სანატორიოთი ჰომბრედის უარყოფილ იქნა ლორდებისაგან. ამ რიგით გლადსტონის მომხრე ვერ შესრულეს თვისი დამიერება და საზოგადოებაში სამდურავი ძლიერდებოდა თან-დათან. სწორედ ამ დროს ლიბერალთა პარტიის უმეტესობა ეწვია: პარტიის შესანიშნავმა ბელადმა—გლადსტონმა სამინისტროს თავი დაანება. ამ გარემოებამ ნამეტნავად დასცა ლიბერალთა დასი, სამდურავმა იმატა და პარტიის ქვეყნის ნდობა თითქმის დაეკარგა.

გლადსტონმა თვის მაგიერ ჰკვირავდა ახალგაზდა რობინსონი დანიშნა. რობინსონის პრემიერობის დროს მან ნატივი რეფორმების გამო ბრძოლა მიუწერდა, რადგანაც ინგლისს ვერავრთ გაუჩნდა სავალალო საქმე.

ამ დროს დასრულდა ჩინეთ-იაპონიის ომი. რუსეთის, საფრანგეთისა და გერმანიის ბრძოლაში მარცხი ხარვეზი აღიპოთ მინიჭ გამარჯვება არცაა შეუძლებელი სახელმწიფოებს და დიდი საქმე უინგლისით გარდაწყდა. ინგლისი, რომელიც ჩვეული არ არის ამგვარს დამარცხების და რომელ-

საც დიდი ინტერესები აქვს ახაში, ძლიერ ააშუთა და შეწყობა რუსეთის პოლიტიკის გამარჯვებათ. ინგლისის საზოგადოების მოთმინების უნდა იყოს და ამიტომ პირველ რაოდენ შემთხვევაშიც დასცა ლიბერალთა კანონები.

ახლად დასრულებულ არჩევნებში ლიბერალებმა კვლავ წარმატდნენ თვისი ვრცელი პარტიისაგან. თვის დიდის დამატებით, სხელოდარ, ნახეს ლორდათა პარლამენტის წესრიგში რადიკალურ ცვლილებების მოხდენა. უნიონისტებს სრულიად არ გაეშუქვენიებოდა გარკვეული პარტიისაგან. მიუხედავად ამისა, უკანასკნელმა მინიჭ გამარჯვება: ქვეყანამ 152 კურობი მიიღო და ლიბერალურ პარტიამ ირისი ნდობა წაართვა.

საც დიდი ინტერესები აქვს ახაში, ძლიერ ააშუთა და შეწყობა რუსეთის პოლიტიკის გამარჯვებათ. ინგლისის საზოგადოების მოთმინების უნდა იყოს და ამიტომ პირველ რაოდენ შემთხვევაშიც დასცა ლიბერალთა კანონები.

ახლად დასრულებულ არჩევნებში ლიბერალებმა კვლავ წარმატდნენ თვისი ვრცელი პარტიისაგან. თვის დიდის დამატებით, სხელოდარ, ნახეს ლორდათა პარლამენტის წესრიგში რადიკალურ ცვლილებების მოხდენა. უნიონისტებს სრულიად არ გაეშუქვენიებოდა გარკვეული პარტიისაგან. მიუხედავად ამისა, უკანასკნელმა მინიჭ გამარჯვება: ქვეყანამ 152 კურობი მიიღო და ლიბერალურ პარტიამ ირისი ნდობა წაართვა.

საქმის ამ რიგად დატრიალება პირველი მაგალითი არ არის ინგლისში. ხშირად მომხდარა ხოლმე, რომ როგორც-კი გაუჩნდებოდა სახელმწიფოში ინგლისს ვარემ პოლიტიკაში, მაშინვე ქვეყანა მმართველობას კონსერვატორებს აბარეს. კონსერვატორები დიდის ენერჯითა და დაკავშირებლობით აწარმოებენ თვის გარემო საქმებს და ინგლისის დამრწმუნებულთა, რომ მის ინტერესებს საშიში არა მოელოდა.

როგორც წინააღმდეგ გამოთქვით („ივერია“ № 123), კონსერვატორების გამარჯვება შენებებს შინაურს დემოკრატიულს რეფორმებს და ირლანდიის ბელ-დილანის გარდაწყვეტას, მაგრამ სადავიროდ გარემო პოლიტიკის სიციხეოდ და ენერჯითი მიმართება. მისი კარგად გრძობენ ინგლისის მტრები და თვალგაუცხვებით უყურებენ ახლის სამინისტროს თვითოველს ნაბიჯს. მაგალითად, რუსეთის გახურობის სასაწყვეთილებით ლაპარაკებენ იაპონიის შესახებ. იაპონია არც ფიქრობს ჩინეთის ტერიტორიის დაცვას, როგორც ლიბერალ რუსეთის და გულმოდინეთ ამგვარებს ლიბერალის ნაგვარ-კანქულს. ეკვი არ არის, ჩინეთ ინგლისის ზურგს უმაგრებს აღმოსავლეთის ძლიერ მისლის იმპერიას, რათა თვისი წინამოადგილე კანონები შეცდეს შეასწოროს და ინგლისის სახელი კვლავინდებუდა უმღველ-ჰყოფს ახაში. საფრანგეთის გახურობით უშიშობენ, რომ ამიერიდან ინგლისი მიეზნობა, საშუაოა ინგლისის პრემიერობის დროს მან ტერესებს საშიში მომავალს უქადისო.

ახალი ამბავი

ჩვენი დღე-ღამე მოლოწვი ბანი ზ. კიქინაძე ამ სამის დღის წინადა გაემარჯვებოდა შეწყობისა და იმერტების ქართველ მამადიანებში. ხსენ-

ნებულს ადგილებში დარჩება კარგ ხანს და იქიდან გადავა ხსეულის ხეობაში და ნახავს ხსეულის დღე-ღამე ტაძარს, რომელიც დღეს ის-მალთა მულობლობის ქვეშ არის ტარებოდა შესახებ გამდინარე ცნობებს ასწერს. ასწერს აგრეთვე ადგილობრივ მცხოვრებთ ქართველ მამადიანთა ცხოვრების ცნობებს, მათი ზნე-ჩვეულებებს, სოფლების რაოდენობას და ხალხის რიცხვს.

* ვიქტორი გაეწოროთ გუშინდელს „ივერიაში“ მომხდარი შეცდომას: სახელმწიფო მინისტრი ვანო-სკი გუშინ-წინ არ ჩასტოა ბორჯომში, იგი დღეს დღის ათს საათზედ გამოვა ოდესიდა.

* გუშინ-წინ ერთ ქართველ კაცს ჯიბიდან ამოაცალეს ტრამვის ვაგონში 3,300 მანეთი. ფული სახელმწიფო ბანკიდან გამოიტანა იმ განზრახვით, რომ სადღემ ღინის სარდაფი გაეღო, რომათა სთქვეს ცოლმა და ქმარმა, მათთან ვაგონში კონტრუბირ ჩაქმული არაიქნა მჯდარა. ყოფილან ყველანი ვერაპულად ჩაქმულნი, მათ შორის ერთი ცილინდრანი კაცი, რომელსაც მათთან ერთად გამოიტანა ფული შემოსხენებულ ბანკიდან.

ეს პირველი შემთხვევა არ არის, რომ ბანკიდან აღებული ფული პარტიონს, არამც თუ შინაშიდს, ბანკის ვარედ კარგებამდისაც ვერ გამოიტანონ, მოკლე ახალუბებისა და ყოლიან ჩუსტების მაგიერად ჯიბისოტატებმა ესლა ფრაკები ჩაიკვეს, დილბები კილინდრით, გამოიქვეს ხელები „აუბრატკები“ და იქიბის „ატროსტი“ და დიოწეს ნავარდობა თავისუფლად. ვეკვირის, პოლიტიკა რატომ არ ადგენებს თვალ-ყურის ამ ვეუბატონებს. ნუ-თუ მათის ფიქრით მარტო აზიურ ტრანსპორტში ჩაქმულს კაცს შეუძლია ავახაჰობის ჩაქმენა და სხვას არავის.

* სწორედ უცნაური და გაუგებარია, რად ადგენებს ქალაქს ქუჩებს გამგეობა ისეთ დროს, როდესაც ხალხის მოძრაობა იწყება. თითქოს საგანგებოდ შეუჩვენებოდა, დღის 9 და 10 საათზედ დაუწყებენ ამ სიციხე-პაპანაქებაში ქუჩებს ამბეგრებას და იხს საშინელი ბუქი, რომლის გამოც სახლიდან თავის გამოყოფა აღარ შეიძლება. ძალიანაა რომ გეტქნებოდეს, უნდა უცდო, ვერც ეს ქუჩის მგველნი და მტერის ბუქი გასცოდლებოდას სახლს და მხოლოდ მაშინ-ღა დაჰმედეგ გარეთ გამოსვლას. ახლა გზათ გამველ-გამოველნი?—ხშირად ისე მოეწე-

ყველანი ხოლმე შეუაში, რომ სხვა გზით მოვლა შეუძლებელია და იძულებული ხდებიან იხანონ ბუქში, რომლიდანაც შეწყობილებივით გაგანგულური გამოდინარე-თუ არ შეიძლება განქარებულმა მოახდინოს გამგეობამ დილით ადრე ადგენონ ქუჩები, ვიდრე ხალხი დაიწყებდეს მოძრაობას და ამით საშუალებად თავიდან ააცილონ ქალაქის მცხოვრებნი ეს შეწყობა! ათვის თვახით ქუჩის მგველნი უფრო ქალაქის განაპარად მყოფს ქუჩებს ჩამოველიან ხოლმე, როგორც მაგ. ახალ-არსენალოს, თუ მანავისა, ავკალისა და სხვა ამგვარათ.

სამკვირამ სხარტულა.
(სიზმარი).

მისიზმარ, რომ ვითომ ძველ-ქართულად გარდაიქმნო და ძველს დროს მოგეწიოს. მფევე ერეკლე შინაყმად ვიყავი. ის დრო იყო სწორედ, როდესაც პატარა კახი ემხადებოდა უკანასკნელის ომისათვის: ძლიერს აღა-მამა-მამას-ხანს უნდა შეემოდა მუდმივის ომით დაქანცული ქართველი ჯარი თავისი საყვარლის სამშობლოს დასაცველად. მოსლოდნელი შიში დიდი იყო, მაგრამ ვერც ერთს ქართველს ვერ ნახავდი, რომელსაც ამგვარი ვიზუდ კინტი დასცდა, დანაშაულებულიყო, უთმელობა და დაქანცვა აღებულდა სახეზე; პირ-იქით სულს სიბუქი, ადურობანებულნი იმედს, სამკვირავლის ძეგრა, მძინვარის მტრისა მინარა გაუშოვილი მრისხანება და გაწუსაზღველი სიყვარული თავისი კოპული ვეჭვინის მის დიდებულს სახეს შიზანდელად გარდაშენიდა; ომს, როგორც შიშირს პურის ქმას, ისე ედგოდა ქართველი.

დადა ეამი საშინლის სისხლის ღვრისა; დაჰკარეს ნიღარა, გული შეჭარა და მტერთ საომრად ჯარი შეჭარა.

მე ჩვენი გმირის მფესავან ნაბრ-დანები მქონდა—არ მიმელო მონაწილეობა ომში, არამედ შორი-ახლის ვყოფილიყო და ყველაფრისთვის თვალ-ყური მედევნებოდა, რომ ყოველივე შეუცვლელად აღმინინა, დამეწყრა და შთამოუბისათვის გამადამცეა უწყურარი ცნობები ომს შესახებ, თუ რა საქმენი საგმირონი, სასახლონი

ქართველთა მცირე ჯარმა მაშინ გადმოიწინა, რომელიც დღეს მისწრა საქართველოსი მათნი, მდღლინი და ვითი მდინარე—ივერთ სისხლმა როგორ იღინა... მაგრამ ჩემდა სისრცე-ყოლი ბრძანება გუარგინისთვის ვერ გავაშართლე: ბუნებრივმა სიზარბაცემ დაძლია ყოველივე ეს სხეებმა უკვე იკისრეს, შეასრულეს და უცვლადის ისტორიის ფურ-სტორი ნაილად და შეწყუცადარა მსახევენ ყოველსადე და თანაც საჩემ-ლო მოპოვლისათვის ყველა იმ დროს

გმირს უზადებენ შესაფერს გვირგვინს...

მე მხოლოდ ერთი გარემოება, ანუ უკეთა ვსთქვით, ერთი „სენა“ უნდა აღინიშნოს: როდესაც ორი მოპირდაპირე ჯარი—ქართველი და სასარგებლო—თავ-განწირად, დღე-ზოგავად იბრძოდა და ორთავეს დროშაზედ სისხლის ცრემლებით დაეწვერა... ან სიკვდილი და ან გამარჯვება... მაშინ ერთი რაღაც ჯურის ხალხი ავლანობის აბანოების მიდამოს შეგკედლებოდა... არც ერთი მათგანს სისიკცობის აღარა ჰგავდა: დამიწვეულის და დარღვეულის პირის სახით, ჩაწვეულის და თანაც ათროლოლებული ზაგენით და ჩაყვირებული, ჩაყარული თვლებით საშინელს მოჩვენებას წარმოადგენდნენ...

— ვინა ხართ თქვენ? დამეკითხე სიბრძნელოთი. — თქვენი მოძებნები, თქვენი მეზობლები, მიპასუხეს, როგორც ღრიის ჰუნდლებმა, შეშინებულის ხმით ერთად.

მე ეს ვიკადნიერე, მეტადრე მაშინ, როცა ვიცი, ვხედავდი, რომ ყოველი ჩემი მოძებნა საომარად გასული იყო და თვის ქვეყნის ცხებ-გაღონად თავის გულ-მკერდს ავლებდა. ესენი-ყო სორობაში შემხვარალიყენენ ვით ერთ-თავები და შიშით მუღღარებას ავრქვევდნენ, რას მიპქარავთ მივძახებ მე, ჩემს მოძებნებს რა გივადებ? როგორ ჰქნადათ მაგვარის კადნიერება და სიკრულე ჩემს წინაშე? სთქვით მართალი: ვინა ხართ? ჩემი ხმის ამაღლება და იმითი პირქვე დახმობა ერთი იქნა. მე მაშინვე მივხედი, ვიცი და მე შეუღებულ ბრძანდებოდნენ, მაგრამ სიბრალულმა გამიბრუნა, ხმა დავიმბაძლე და ვკითხე ერთს მათგანს: — შენ რა გქვია?

— გეტუქ, მომიგო. — შენ? — მოსეს. — შენ? — ამბარკუმი. — ჰოოო, გიცნობ რაც შევიღებოც ბრძანდებოთ.

— რა მოხელე კაცები ხართ? — მიკიტნები, სირაჯები მევაზშეები, გაიბერები და სხვა. — აქ რას აკეთებთ, რას დამბობობ ხართ პირქვე?

— ვლოცვლობთ, რომ ქართველმა ჯარმა გაიმარჯვოს. — მამა გიცნობდებოდა, როგორ არა მივძახებ მე; თქვე ოხრებო, შიშით სული ლამის კოკებში ჩაგვიყრეთ და თქვენ ქართველები გავასხენდებოთ? ზურგი მივატყე და გამოგებრუნდი, მინდოდა პატარა კახისათვის ჩემი მესხენებო ყველაფერი, მაგრამ ჩემი სავალალოდ მესხობა, რომ მე ისევ ისე ამ დროის ახალგაზდა ქართველად გარდავქცეო, შეწვეხდი, დავინაღვლიანიდი, მაგრამ თავის ზვეით ძალი აღარ მქონდა—დადგომარჩილ მწარე ხედრს და მივაყ ხელი ჩვეულებრივს ცხოვრებას...

უპირველეს ყოვლისა მივეპირდი ვაზთებს და ვაგავციკებით თვალ-ყურს ვადევნებდი, რომ არავის უკან არ ჩამოგრჩენოდი ჰოლოტკაში. უეცრად ჩემი უკრადობა მიიპყრა. ა. ბ. წყრილობა. საბარალო, მაგრამ უცნაური ისტორიკოსის მოგვითხრობდა იმ წყრილობაში, რომ ერთგულ მეფე ჯარითურთ მივებო.

გაიქცა და მიპაგან მიტოვებული ტფილისი ალა-მამბაღ-ხანის აოხრებისგან სომხის მიკრებმა და მებაზე ყიზილ-შაზემბა ვადარჩინეს... ჯერ გამოვიცინა. მერე დავლოდი, ბოლოს გულღი მომივიდა და ვინატრე: ნეტავ ერთხელ მაჩვენია ძილში მაინც ბატონი ერეკლე, რომ ყოველივე ეს მოვახსენოთქო... ვერ მოვაფარა ამის ნატრა, როგორც ვხედავ, რომ ფრთები მესხმება!... ცოტა კიდევ—და საიქიოვს ვაფერინდა—მოვალწიე სამოთხეს. კარგნაწ ზეციერი მცველნი და მამბებნენ.

— სად მოდიხარ, ვინა ხარ და ვისი ნახვა გინდა? დამეკითხნენ მეკარენი. — სამოთხეში მოვიდვიარ, მეფე ერეკლესთან, მივუყვ მე.

— კარგი, მაგრამ ჯერ უნდა გაჩხჩხიოთ ტრანსკამელი—იარალი ხომ არა მიგაქვს რა დამალოდა. — რად უნდა გაჩხჩიოთ, როდესაც მე ჩემს დიდებულს მეფესთან მივდივარ? დამეკითხე მე განცვიფრებით.

— მით უმეტეს, მიპასუხეს. გაბრიელ-მთავარ-ანგელოსმა ახლა ბრძანება გასცა, რომ ყველა მეფესთან მიმავალი უნდა გაიჩხჩიოს. ამ დროს ამოხრანდა თვით მთავარ-ანგელოსი გაბრიელი.

— რა ამბავია? იკითხა მან და როცა პასუხი მოისმინა, მკითხა: შენ რა ერის კაცი ხარ?

— ქართველი ვახლავარ, ბატონო! — არ უნდა ქართველს გახსრტა! ბრძანა და სამოთხეში შემიყვანეს... ვიახელი ბატონს მეფეს, თავიანი ვეცი და ავუსხენი ჩემი ხლების მიწევი. ერეკლეს გეგინა და თავი დაიქანა... ოჰ, დღერთო ჩემო! რამოდენი სიბრალული ისახებოდა იმის მეთფურს დილილში ცრუ ისტორიკოსს და მისი ღატების მიმართ.

— წაიღი მიბრძანა სიბრძნის შემდეგ ერეკლემ, ვე უკრადების დირის არ არის! წაიღი და თქვენი საქმეს ნუ მოსცემბი... და ერეკლეს გამოაჩინეს... თანამედროვე ცხოვრებამ არ დაგაღოროთ: ყოველს მისი სახელის მისი ამოსვლა მოსდევს, ზამთარს ვაზაფხული, ცრემლებს—სიხარული, სიყვარული... იყოღე, რომ ვერ დაბნელებს მნათობს მუსეს დრუბელი შევი და მწელი, არ გაუქრება ივერსა დღენი, ძალი და სახელი...

მე კვალად თავიანი ვეცი მას, ყველა იმ ბრძანებულად და გამოვებრუნდი წამოასვლელოდ. უეცრად ვილაკა დამეწია და საქაროდ მითხარა: „უთხარი იმ ბრძენს ისტორიკოსს, რომ აქლემი ისე არ დავარდნა, რომ ვირის სახლენ არა ზიდაღოს-თქო“...

ის-ის იყო გამოსვლას ვაპირებდი სიამიქვენი საბრძანებლოდგან, როგორც წინ ჩვენი ნიჭიერი, უკვდავ, სასიყვარლო მამა შემოამხედა. ვილაკე მოხუცისათვის გარდაცხეი ხელი და თავისი „კარჩხალს“ ზეპირად უკითხა: „უთხარე და მოხუცი აღტკებისაგან სტიროდა; უკითხავდა—არე-მარე სიამოვნებისგან სულ განახლებო იყო; უკითხავდა და ანგელოსთა გეგინა მეგოსანის მიერ აღწერილს საქართველოს სცხოვრებულად ნატრულოდნენ...“

შემომხედა თუ არა—შეგრძედა, ხმა გაქმინდა და ქვერტა დამიწყაო.

მე მიორღებით მივსაღე ორივეს. — ვინა ხარ შენ? მკითხა მხოლოდ.

მე მივუყე პასუხი და ვამწენ, ვინც ვიყავი.

— კიდევ იმ დღესაც ჰსცილო, როგორს დღესაც ჩემს დროს სცილილი.

— დიად, ბატონო! — მმ, სთქვა, თავი გარდააქნა და თვალები ავრტყმოლა. ავრტყმოლა თვალები მოხუცსაც.

— ახლა ისევ იქ ბრუნდები? — დიად, ბატონო!

— ამა მომისმინე, ვაფიცივე ამ ჩემს სილოცავს კახაბერს! სთქვა და ხეული მოხუცს მიამწია.

„ვინც გინდა იყო, ჩემო ქართველო, მევე, მდიდარი, გინდ მთხოვარი, შენთან მაქვს ერთი შესახვეწელი, ვთხოვ აღმისრული ეს სათხოვარი:“

— რა რომ ქუთაისს კვლავ მიესალმო, იბილო იგი მეველნი მტერნიანი, მალხაოვანის ქუჩა მონახინი, იქ სცხოვრებს წმიდა ადამიანი.

— კირილე ჰქვინა იმას სახელად აწ უკვე არის ქილარ-თმინი, სამშობლო-ქვეყნის სადიდებულად სცვრის მისი გული სხე მადლიანი.

მას შემავედრე—რომ გვაქმაროს ცდა, ვემუღდარებთ თვალ-ცრემლიანი, ჩემი თხულებდა აწ დავიგებრუნოს ვაწაწამებში, შეგ-ბედ-ღლიანი.

ასწუხვარ, რომ ჩემნივე ერგო წვალება, ამიმბეს შრომა მას მადლიანი, მაგრამ რაღა ის დავალება, რაიც რომ არის ასე გვიანი?

— აღარ ვსთხოვ ტანჯვას... აწ დავგიბრუნოს, თუ რომ ჰსწამს ღმერთი, არს ქრისტიანი, მწიდალ მალენიხო კვლავ დასტამბული ჩემი „კარჩხალი“, ადამიანი, „როშიდ-ვარდიქ“, ყველა ნაწერი—სულის სიმღერა, ამო ხმინი, ჩემი „დემონი“ შეწვეწელი, თამარის მველერი, გულო-შმაშინი“.

განჭკრა სიხმარია... შოშანი.

ქარბა თელავის მახრის სამღვდლომხისა აბაშურ სასულიერო სასწავლებლის შესახებ

ფელისის 16—20 ს, 1895 წ.

თანხმად სასულიერო სასწავლებლის სამართლებლო დადგენილებად და უმაღლესის მთავრობის დამტკიცებისა მიწვეულნი იყვნენ მდგომარე იველის 16-ში თელავის სასულიერო სასწავლებლის ოლქის სამხედროლები წარმომადგენელი. მათ უნდა განეხილათ მომავლის 1896 წლის სასწავლებლისათვის საჭირო ხარჯ-აღრიცხვა და გადაწყვეით—თუ რამდენი ფული უნდა იქმნეს მომავლს წელს მათის ჯამაგირებიდან გამოირჩეული სასწავლებლის შესახებ. აგრეთვე იყო სხვა კითხვები, რომლებიც უნდა მოხსენებოდა კრებას და მიეღო ჯეროვანი განმარტება. საჭირო რიცხვი დებუბატათა პირველს დღეს ვერ შესდგა და ამის

თვის 17 ფელისის დიწყო საქმის განხილვა. გარდა იმ კითხვების და ხარჯების, რომელიც უნდა წერილყო მოხსენებდა ხოლმე კრებას და ითქმის მკრერდის შეცვლით მათი გარდაწყვეტა ერთ გვარად მიგონება, სამხედროლებს შეექნა ბაისის საგნათ სამი კითხვა: 1, ქართული გლობის მდგომარეობა; 2, სინოდის კანტორის მიერ 148 თუმენის სუბსიდიის მოსპობა და 3, ახალის წყაროების მოძებნა და მათ შორის ის, აწუხვის წმ. გიორგის ეკლესიის გაღატანა სამღვდლოების უწყებრივად სამინისტრო უწყებაში.

პირველი კითხვის შესახებ სამღვდლოებას შარშანვე ჰქონდა მსჯელობა და დაგენილება, რომ დაწყებულიყო სასულიერო მასწავლებელი ორმოცი თუმენის ჯამაგირით და თუ საჭიროება მოიხიბოდა, მისცემოდა მეტიც, მაგრამ ეს გარდაწყვეტილება კრება გარემოებას შესცვალა. დღეს სამღვდლოებამ ხელ-მეორედ განიხილა ეს საგანი და, რომ ერთხელ და სამუდამოდ ქართული გლობა წარმატების გზას დადგეს, გარდასწყვიტა, იყოლოს სასულიერო მასწავლებელი. ეს სასულიერო მასწავლებელი და ლობტარია ქართულის გლობის გამოწვევით იმ დროს დაკვირვებით საქმის მსვლელობისა, რომ შეერთება რუსულის და ქართულის გლობისა ერთის მასწავლებლის და ლობტარის ხელში, ქართულს გლობას უკეთესა ჰკერის. გარდა იმისა, რომ მწელი საზოგადოებრივი იმ გვირი მასწავლებლის და ლობტარია, რომ ორივე გლობაში ერთნაირად იყოს დახელოვნებული, ქართული გლობა წარმომადგენს მზითვენი მყოფილის მოსახლეობა და ლობტარია იმ შემთხვევაშიც, როდესაც ორივე გლობის ლობტარია გულით მოყვარული ერთი ქართულის გლობისა, იძულებული გახდება სხვა-და-სხვა მისგან დამოუკიდებელი მიხეზებისა გამო უზომოდ ერთ შრომე იღაწოს. ყოველ შემთხვევაში ექვს გარეშე, რომ შეერთება ორის გლობისა ერთის ლობტარის ხელში ჩვენს სასულიერო სასწავლებლებში არის ერთი უმთავრესი მიზეზიანი ქართულის გლობის არა სანუქეში მდგომარეობა, და სანამ ეს გარეშეობა არ შეიცვლება, არ უნდა ექიპონით იმედი, რომ ჩვენს საფლებში წმინდა ქართული გლობა გზას ვაიკვა-ლიყვ. ყველამ ვიცი, რომ მეფესლენი მუნენი და მომავლნი მღვდლებიც პირველად ისწავლებიან სასულიერო სასწავლებლებში და აქ ატარებენ იმ ხანის თავისი ცხოვრებისა, რომელიც ითვლება სასულიერო ერთა უკრთა სმენის განხისხა და მშობლიური ხმების შეთვისება. უნდა სხვა თუ სასულიერო სასწავლებლებში არ გაიღვიძა ქართულ გლობის სიყვარულმა მოსწავლეში, მაშინ სენგარაში გენდ თვით სოფრამი და გენადი არხიანდრიტები მკერდებით აღვადგინოთ და დავუყენოთ მასწავლებლებით, არა ვამბოვა. მაგალითისთვის ჩემს თავს ავღებ. მთელი რვა წელიწადი გამოიტარებია თ. ს. სასწავლებლებში (10—18 წ.) და არ მყოლია ქართული გლობის მასწავლებლები (ვინც მევენდნენ, სირცხვილია იმითი დასახელება, რადგანაც ჯერეთ ისევ კეთილ იმყოფებიან და მათ იმ დღენივე ესმოდათ ქართული გლობი-

სა, რამდენიც მე და შენ მკითხველო ტუნგუზთა ენისა) და ამა სენინარიაში, როდესაც მკეროკოზის და ნოუტონის ბინამის შესწავლის ვებჯიობობდი, რალას ვაწესებდა განსვენებული მ. კარბლოშვილი. იქვე არ არის, რომ სხვა სასწავლებლებშიც ესევე იქნებოდა და ამისთვისაც მთელს სამღვდლოების ოლქებში თითოთ და სანთლით საჩვენებელია მღვდელი ქართულის გლობის მკოდნი. თვით ის ახალგაზდანი, რომელიც შეუსწავლიათ რამდენიმე წაწყვეტა ჩვენის განსაკვირვებელის მყოფობის ძველის გლობისა *) გადასხვაფერებით, შეტყვევებით რჩებოდა, როდესაც შეტყვევებით რომელიცსამე მოხუცებულს სადმე ლეჩუმის თუ დღეით-გარეჯის მოხსატრეში მოჩილოდა ნაწყოფის იმ დროს, როდესაც ჩვენს მონასტრებში კიდევ სულს იბრუნება ქართული სიტყვებება და გლობა. ამ საგანზედ ბევრი ითქმის, მაგრამ ეს სხვა დროსთვის გადავლოთ და ჩვენ საგანს დავებრტყვოთ. სამღვდლოებამ ეს საწყვეტო სიტყვა შეტყვევებით იყენებს მოწვეულს მკოდენ პირი, კონკურსით მიუცეს მას გაამიგრო ორმოცი თუმენი, ასწავლოს მოსახლეობა კლასებიდანვე, კვირა-უქმე დღეს ჯერით აგლობის სასულიერო სასწავლებლის ეკლესიაში, ამას გარდა იყოლოს კარგად გაწვრთნილი გუნდი ქალქის ეკლესიებში საგლობადაც. ერთი სიტყვით, საქმე წარმატებისკენ წარმობარა და მხოლოდ ექსპარტისის ბეჭედილა ავლია. იმედი მათი მუდგება შეიწყნარებს სამღვდლოების თხოვანთ თუ უფრო, რომ რა მოსაფიქრია—ვინმე უარი გვიითხნას, ნება არა ვაქვო თქვენის ჯიბით თქვენი კანონიერი სულიერი მოთხოვნების დაიკმაყოფილოთ.

მეორე კითხვა მდგომარეობად იმისა, რომ დღემდის სინოდის კანტორა თავისი საღაროდგან (რომელიც შესდგება ისევე ჩვენთან წარდგენილს ფულებისაგან წაცველად ეკლესიებში გასაცოდად გამოწერილის სასულიერო) იძულება დაარსებდებენ სასულიერო ოთხ-კლასიან სასწავლებლებს ობოლთა აღსარდელთა 130 თუმენსა, გარდა სხვა წერილის სახარისის 16 თუმენისა და დღეს ეს ფული მთლიად სამუდამოდ გამოისწიარა სასწავლებელთ და ობოლნი, რომლებიც ნუგეშობდნენ ამ ფულით, წაღეს მისცა. ეს განკარგულება გამოწვევულია, რალც კონკურსის წყალობით. აი ამ კითხვამ და ამ საგნის მოძებნამ თავგადა დასცა სამღვდლოებას და მთელი ორი დღის ბაისი შეაჩერა ერთს საგანზედ, თუ რა ვუშველოთო. ექსპარტისის ქართულთა აცნობება და რა კანტორის გარდაწყვეტილებას, დასძებდა—სამაგერო რამ წყარო აღმოეჩინა საღვდლოებას იმ სიკვდილად ბავშვების ლუქის მისაღვდენით. რა-

*) ბ. კლენფიცი განცვიფრებაში მოვიდა თავის მეთოდის დროს ქ. თელავში, როდესაც მომხმინა მამა ი. ჩიკვიტის მონასტრშიდგან გამოტანილი გლობა და აღსთქვა, რომ იგი უფლოდ მოსავლს სექტემბერში სრულ-ჭოფის გადღებას ნოტებზედ წირვის გლობისა და ამწენის მთელს რუსეთის მგალობელთ—თუ რა ძვირფასი განიო ქართული გლობა და რა მალა სდგას სხვა აღმოსავლეთ ეკლესიათა გლობებზედ. ატორი.

— მძიმეა, რომ ეს როდესაც თითო გასტროლოგი მხარეა. მკვრამ, რა დანახა, რომ ამასთანავე შასესი დღეა ან ესამიანა, ჩჭარა დუმიტა ადუიანს-ის.

შესახებ შრატო ეფა-ჭარების მე-რადლობისა „ნოვოე გრემას“ შემდეგი ცნობები მოჰყავს: 1895 წ. შარ-ველ ინსტიტუტის 20 იანვარს 191 საავტოროფომა 2,228 ავტოროფის სწავ-ლიდენენ შრატოთ. ამანთან მოკლა 336, ე. ი. 17,3 პროცენტით. თუ მსე-დეგლობაში შეიძლება, რომ ზოგა ავ-ტოროფი უფრო უმეტესად მოჰყავნათ სა-ავტოროფოში, მაშინ ეს პროცენტ 16,8 მდინდება. ვიდრე შრატოთ წამ-ლობას შემოიღებდნენ, გარდაცვალებულ-ის რაოდენობა 50 პროცენტია იყო.

შენაშუადა რომ ეფა-ჭარებისაგან უფრო რჩებოდნენ უმჯობესები, რომელთა წლოვანება არ აღემატებოდა ორს წელს. შიში 52, პროცენტით რჩებოდნენ, შინა-გა ამ წლოვანების უმჯობესები ვერ უ-ძლებდნენ ეფა-ჭარებს. რაც მალე უმჯობესდნენ, იმდენად ავ-ტოროფობა ადვილი მოსაძრწია იყო. შრატოთ მუყარალობას თან მოსდევს სხრფულების დეფრა, სიმტკიცე, მსუბუ-ჭე ტყავა—ეფა ეს ამდენად სუსტად, რომ საშიში არ არის ავტოროფობისათვის. თუკა ავტოროფობის სტატისტიკური ცნობები სისრულით არ არის შეკრე-ბილი, მაგრამ ახლავთ თანამად შეკრე-ბილი ეს თქვით, რომ შრატოთ წამლობა დად სარგებლობა მოუტანს ციფობა-ობას.

უცხოეთი

იხვლისი. ვახუშტები იუწყებიან, რომ პარლამენტის პირველ სხდომა-ზე, რომელიც 31 ივლისს მოხდება, თავმჯდომარეს ამირხენენ; 1-ისა და 2 აგვისტოს თავმჯდომარეს დაფორცებენ და პარლამენტის ახალ წევრებს ამო-იჩვენენ, ხოლო სამს აგვისტოს გა-ნიხილავენ დელოვლის მიერ წარმო-თქმულ სიტყვის სავსესობა აღრეს.

საზრანბაში. კარში შუშის ქარხნის მუშები ქარხნის პატრონს იუჯანდენ, რადგანაც მათს ამხანაგს ბედის ითხოვდნენ თურმე. მიზეზი დათხოვნის ის იყო, რომ ამ მუშებ რამდენიმე დღე არ იმუშავა, რადგან-აც საოლქო საბჭოების არჩევანებ-ში იღებდა მონაწილეობას. შუთქმუ-ლები ვერ გერობით მშვიდობიანად არიან. დეტუტატის ყორესის ჩამოსე-ლის უცდიან. ამბობენ, აჯანყება ძლიერი იქნება.

ფირილი რადამსისი მიხარბ. უმორჩილესად გოსოკო ადგილი დაუთმოთ ამ ჩემს წრადს თქვენს მატეკეულად „ავრია“-ში, რომ მე დავიწვე შედეგა წიგნის თარგმნა: „Гигиена женского организма во всёх фазахъ жизни. Доктора медицины В. А. Кашеваровой Рудной.“

თქვენი პატრის-მცემელი ქუთაისის სასულ-სასწ. მასწავლებელი კორნელი ლუკას ძე მარბაძე.
ს. წვე, 22 ივლისი, 95 წ.
დებემა
(რუსეთის დებემათა სააგენტოსაგან).
28 ივლისი.

ამბარბარბი. უმაღლესად ბრძა-ნება გაცა თავისუფალ ფლოტის გემს „მოსკოვი“ სახელი „პრუტი“ ეწოდოს და შვიის ზღვის ფლოტის გემთა სიაში იქნას ჩარიცხული სა-მოსწავლო გემად.
ვიტკილენ ატუობინენენ დებე-შით „ნოვოე ვრ.“-ს, გუბერნიის სერობო კრებამ დაადგინა: გადი-ლოს 200,000 მან. სათავადროგო თანხიდან სასულიო სერობო სკო-ლების მოსაწყობ ფონდისათვის და 50 ათასი მან. სკოლების შერობე-ბისათვისაო.

პომანბნი, 27 ივლისი. აჯანყე-ბულინი ინგლისისა და ამერიკის სას-სულიოგრო მისიისგან დაესხნენ თან-ფრანში, კანტონის მიხლობლად, და სათავადროგოები დაუნტრის. წესიე-რების აღსადგენად ჩინეთის კანონე-რი იქნა გავაზნილი. ინგლისის ახალშენმა სთხოვა ინგლისის შთაე-რობას, რომ რომე საშუალები იხმა-როს და მისიები დადიაროს.

ბანსხალეზანი

ბირველი ვერბო სამკურნალო ექიმის ნავასარდიანისა (კუიაში, კარანცივის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ-დღე, კვირა დღეებს გარდა.

- დიდობით:
- ბ. ა. ნავასარდიანი, 11—12 საათ.
 - იმათ, ვისაც სკირს: სნეულეზანი სახი-რურგო, ვენერიული და სიფილისი.
 - შ. მ. ჩიქოხანი, 9—10 საათ. სნე-ულეზანი: თვალისა, შინაგანი და ნერ-ვებისა.
 - გ. ქალა ა. ი. ბარბაკიან შერ-ბინანისა, 10—11 საათ. ანეულეზა-ნი: დედთა სქესისა და შინაგანი.
 - ო. ჭ. შროატსკვიანი, 12—1 სა-ათ. სნეულეზანი: ყურ-სა, ყელისა, ცხვირის და გულ-მკერდისა.
 - ბ. შ. კანაბეკიანი, 1—1/2 საათ. სნეულეზანი: შინაგანი და ბა-შეშებისა.
- სადაბობით:
- ო. ფ. შროატსკვიანი, 5—6: სამ-შაბათს, ხუთშაბათს და შაბათს.
 - გ. ტურგო, 6—7 საათ. სნეუ-ლებანი: სიფილისი, ვენერიული, ში-ნეგანი და კანისა.
 - ბ. ა. ნავასარდიანი, 7—7/2, საა-თამდის.
 - ბ. გ. ტურგო, გამოიკვლევს ქიმი-ურად და მიკროსკოპიულად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.
 - რჩევა-დარბების და რეცეპტ აწერისა ფსი ათი შუბრი; ფსი კონსილიუმის და ოპერაციებისათვის—მორბეგბით, სამკურნა-ლის საწოლთა აქვს ავადმყოფთათვის.
 - დარქტორი სამკურნალობის დარქტო-რი მუდღეისა ნავასარდიანი.
(857—1468)

ქალი სქროს საათი
და ი კ ა რ გ ა
ტუილისის სათავად-ზნაურო ბან-კის შერობის ეზოში. მზოვენლს სთხო-ვენ სათი პატრონს დაუბრუნონ—სხენებელის ბანკის მსახურს სვიმო-ნას. მზოვენლი ჯილდოს მიიღებს.
(1—1)

სუნალოვანი წყალი
ქალირისა
ისიყდება
ეველან და ეველა
დიდ ვაჭრებთან.
(2—32—1)

უპრალი წყალი
ქალირისა
ყველა საუკეთესო სუნნელოვანების
ისიყდება
ეველან და ეველა
დიდ ვაჭრებთან,
(2—33—1).

პირის პუდრა
წმინდა ბრინჯისა, ზამბახით შეხაე-ბული,
პუდრა დე რიზ
ვისმუტინი, ხმარობენ პუდრა ავე-ლუტინ“-ის მივიერად და სიმის ფე-რისა:
თეთრი, ვარდის ფერი და Rachel;
ავგროვენი

პუდრა თმისათვის
თეთრი და BLONDE
ყველა „ესტნი“ საუკეთესო თვისებისანი
არიან,
ქალირისა და ახს. ფარბიკისა მოს-კოვში.
ისიყდება ყველან და ყველა
დიდ ვაჭრებთან.
(2—34—1).

„წერა-კითხვის საზოგადოების“
წიგნის მაღაზიაში
ისიყდება შემდეგ წიგნებსა:
მან. კაზ.

ახალი ვარიანტი წმ. ნი-ნოს ცხოვრებისა . . .	40
ბუნების კარი ყლით ი. გოგებაშვილისა . . .	90
გეომეტრია II მ. ყიფი-ნისა	50
ვისრამიანი	1 50
ახსულ. რ. ერისთავის I თხზულ. რ. ერისთავის II კოკორი, ანუ აზნანი და პირველი საკითხავი წიგ-ნი, სახლობაში სახმარე-ბელი, ი. გოგებაშვილისა კრილოვისა არაკები, თარგ. აკაისა	1 4
იგივე მშენებრის ყლით . . .	80
მოთხრობანი ვიკა-ფშვე-ლისა	30
შექპირის დრამები ს. ყი-ფიანისა	20
სეის გვირგვინი	10
პატარა მოამბე II აღ. მი-რიანაშვილისა	10
არბინონი კრუზო, თარგ. რ. თუმანიშვილისა . . .	30

შხალესად დამტიცებული 20 მარტს 1881 წ.
დამფლვეპი საზოგადოება
„როსსიი“
ს. პეტერბურგა, Большая Морская, 37.
მთლად განაღმებული დასაფუძემბელი თანხა აქვს 20.500,000 მან საზოგადოების სარგებლანთა ქალაღდები სახელმწიფო-ბანკში ინახება.
საზოგადოების მოქმედება:
დაზღვევა სიცოცხლისა
მცირე პრემიით (შესატანი ფული) და მუტა სასარგებლო პირობით, სასულდობრ:
1. დაზღვევა სიკვდილმდე (საწვდომად ოჯახისა და სხვა);
2. დაზღვევა ვალდანი (სიბერის დროს გამოსატანი თანხა, საშხითვო და სხ.);
3. დაზღვევა შერობისათვის (პენსია მოხუტთათვის, ქვრივთა-თვის, სტიპენდია ყრბათათვის და სხვ.)
შორაულთი სიკვდილი ვერ დაბარკოლებს დაზღვეულს თან-ხის მიცემა;
დაზღვევა შხადურ შემთხვევისაგან
როგორც კრბო გაცისა, ისე საერთო, საშხისაგა, ჩარხნება მოსამსახურეთა და მომუშავეთა;
დაზღვევა ცმხლისაგან
ყოველ გვირ უძრავისა და მოძრავის ქონებისა;
დაზღვევა ტრანსპორტანისა,
ზღვით, მდინარით, თუ სხელეთი გავაზვილ საქონლისა.
განცხადება დაზღვევისათვის და ყოველ გვირ ცნობა ეგზენე-ბა უმთავრეს მმართველობას (ბოლშაი მოსკოვსა, საყუთ. ახს-ლო, № 37), კავკასიის ოლქის სამმართველოში, ტუილისის (სოლოლოკი, სერკიევის ქუჩა, სახლი № 5) და საზოგადოების აგენტებს იმპერიის ყველა ქალაქებში.
უბედურ შემთხვევისაგან დაზღვევა ბილეთება მეზარებს (რო-გორც რკინის გზაზე, ისე გემებით მიმავალთ) მიეცემა რკა-ნის გზის საფურცლებზე: ტუფაშში, ბაქოს და ბათუმს, და გემ-ურწადაზღვეურებზე.
50—6—44

და მ ფ ლ ე ე ვ ი ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ ა
„იაკობრი“
(ღ უ ზ ა)
უმაღლესად დამტიცებული 1872 წელს.
რომელსაც ძირითადი თანხა 2,500,000 მან. აქვს გარდა სათადარიგო ფულისა.
დაზღვევა სახლისაგან.
მიიღება ყოველნარი მოძრავისა და უძრავის ქონების დაზღვევა ცეცხლისაგან აგრეთვე ზღვით-მდინარით და ხმელეთით წასა-წამოსაღების საქონლისა.
დაზღვევა სიცოცხლისა.
ამით აცხადებს, რომ მის მიერ მიიღება დაზღვევა სიცოცხლისა განსაკუთრებით სასარგებლო პირობებით იმ შემთხვევისათვის, როცა მრომა იღარ შეეძლებათ.
მაგალითი: მამა, 30 წლისა, დაბადებიდან აზღვევებს შვილის სასარ-გებლოდ თანხას 10,000 მან., იმ პირობით, რომ ეს ფული 21 წლის შე-მდე გადინადოს. ყოველ ოთხის თვის შემდეგ ამ დაზღვევისათვის ის ინ-დის 154 მან. იმ შემთხვევაში-კი, თუ მამა იღრე მოკვდება, თუნდ დაზღვე-ვის პირველს წელშივე, დანარჩენ შესატან ფულის გარდაბდა შეყენებულ ვინება, ემაწვილ 20 წლის განმავლობაში მიეცემა წლიურად 500 მან. და იქანიწმულ ვაღის გასვლის შემდეგ-კითვით დაზღვეული თანხაც—10,000 მ.
წერილობითი განცხადებანი დაზღვევის მიიღებანი და ყოველგვირ საქი-რო ცნობათა შეტყობა შეიძლება მოსკოვში არსებულს მმართველობაში, ვოასის ოლქის სამმართველოში ტუფლისში (ველიამინოვის ქუჩაზედ № 2), იმპერიის ყველა ქალაქების სააგენტოებში.
საზოგადოებისათვის ადვილოდ დაზღვევა შეიძლება კოკიშიაც, სისამა-რთლის მი-3 განყოფილებას გვერდით, სა: რი ოლდოკისა, თეოდორე ოლდ-სანდრეს მის ივანოვის სადგომში
(100—721—ა)